

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin. „Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu ulica — Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljave in dopisi. S. Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemano stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverostolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primaren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znak.

Za „Jutrov“ sklad.

Neimenovani v Kranjski Gori je nabral med prijatelji „Jutra“ in nam poslal 4 K 50 vin.

G. Ivan Albrecht v Trnovem na Notranjskem je nabral s pomočjo gospice Mici v restavraciji 3 K 90 vin.

Neimenovana v Beli Krajini 1 krono. Gosp. Franc Azman, vojni podjetnik v Kropi na Gorenjskem 1 krono.

Naročniki so nam poslali z naročnino vred po malih zneskih včeraj skupno 5 K 25 vin.

Neimenovani iz Loža na Notranjskem nam je poslal 1 krono z željo, da „Jutro“ premaga „Meglo“.

G. Fran Berloc iz Kandije nam je poslal 1 krono.

Slovenski delavec iz Inomosta nam je poslal 3 krome.

Neimovani v Ljubljani 1 K 50 vin. Iskrena hvala!

Nevidne, ali močne sile.

Na tržaškem ozemlju vlada v slovenskih vrstah sloga in edinost, tržaški Slovenci gledajo z nekakim pomilovanjem na politične razmere v sosednjih slovenskih pokrajinah, kjer divja bratomorni boj, kjer se slovenske stranke medsebojno pobijajo s tako ostrostjo da pozabljajo pri tem popolnoma na onega, ki mora biti v takih razmerah — „tertius gaudens“. — Tržaški Slovenci obsojajo tako obliko strankarskega boja, mnogi so celo taki idealisti, da strankarstva sploh ne morejo razumeti in pravijo, da bi morale vladati po vsem slovenskem take razmere, kot vladajo v Trstu, zelo malo je pa onih, ki pomišljajo na to, da niti v Trstu ne ostanejo razmere vedno tako idilične kot so sedaj, ker je malo takih, ki bi hoteli odpreti oči in pogledati dobro na dno tržaških razmer v katerem slučaju bi kmalu videli, da so na živem delu za sedaj še skoraj nevidne sile, ki hočejo ustvariti tudi v Trstu razmere, kakršne so ustvarile na Kranjskem, Goriškem in Štajerskem.

Rimsko-dunajski klerikalizem se zajeda polagoma, ali sigurno v narodni organizem tržaških Slovencev, ki si jih hoče podjarmiti ravno tako, kot si je podjarmil Kranjsko, Štajersko, Istro in Koroško in v velikem delu tudi Goriško in spravi našo ljudstvo v teh deželah v brezpogojno službo tujim interesom.

Skromni so še in tihi pionirji rimsko-dunajskega klerikalizma na tržaškem ozemlju, ker je sad njihovega sicer sistematičnega in vztrajnega dela še zelo skromen in se ne marajo z njim javno pokazati, ali največja napaka bi bila to delo in nevarnost, ki preti tržaškemu Slovonstvu od njega, podcenjevati ali ga pa celo popolnoma ignorirati, češ, tržaška tla niso taka, da bi se moglo sejati na njih rimsko-dunajski klerikalizem, tržaški Slovenci so v narodnem oziru dovolj prebujeni in politično dovolj zreli in se ne bodo dali zapeljati na stranpotja temveč ostanejo vedno zvesti tradicijam tržaškega Slovonstva, t. j. ostali bodo pri prepričanju, da smo Slovenci premajhen in posebno v Trstu preveč

LISTEK.

Ljubimca pariška.

(Nadaljevanje „Nostradama“.)

VI.

Merjasec zajet.

Napadalci so prenehali. Boreverovega padca niso videli; videli so ga samo izginiti za omarami. Zadihava je se, vsi bedasti od groze, so se ozrli za hip po truplih padlih tovarišev, po stenah, oškropljenih s krvjo in po vsem strahovitim neredu, ki je bil nastal po izbi. Ronšrol si je brisal rano. Roland de Sent-Andre, ki je bil pravkar dospel, je stal in zijal, pogledi vseh pa so se obračali na utrdbo, za katero je čakal Borever. Dve minuti so oddihavali. Nato so se spogledali, koliko jih je še, prijeli trdneje za orožje in se pripravili za nov naskok. . . . Takrat pa se je dvorana napolnila s črnim, gostim dimom.

„Ogenj! Ogenj! . . .“
Zdajci so izbruhnili plameni. Omare so gorele. V par trenutkih je bila vsa dvorana v plamenu. Napadalci so se umaknili na ulico. Kréma je gorela. . . .“

zatiran narod, da bi si mogel pri vročem boju za obstanek privoščiti še luksuz kulturnega boja.

Kdor tako misli, igra politiko ptiča noja in da politika ptiča noja, ki si zarije glavo v pesek, ako zagleda sovražnika in pusti sovražnika na ta način priti blizu, ni dobra, je vsakemu znano, ker ako noj ne vidi človeka, svojega sovražnika, vidi ta njega in mu ne prizanesa. V Trstu, in ob Adrijji sploh, je na živem delu rimsko-dunajski klerikalna propaganda sloneča ravno tako na mednarodni podlagi, kot socialna demokracija in ko postane klerikalizem — katerega razširjanju se ne dela nobenih ovir — dovolj močan, stopi z njemu lastno brezobzirnostjo na dan kot političen faktor in potem bo prepozno — vzdihovati po slogi in edinosti, ker klerikalizem bo narodnost deveta briga, tržaški klerikalizem posebno, ne bo slovenski, temveč italijansko-nemško-slovenski, torej mednarodni.

Paziti je treba, ker nevarnost ni majhna, klerikalni propagandi na tržaškem ozemlju je treba posvečati vso ono pozornost, ki jo ona zasluži.

Mi gotovo ne želimo, da bi nastale na tržaškem ozemlju kranjske razmere, ker se dobro zavedamo vse težine položaja v katerem se nahaja tržaško Slovonstvo ali ravno zato svarimo pred nevarnostjo, ki je danes še komaj vidna, postaja pa vsakega dne močnejša in večja! Danes deluje nekoliko neznatnih oseb, ko pa one pripravijo zemljišča, pridejo semkaj razni Sušteršiči, Lampeti, Kreki i. t. d., ki bodo javno učili svoje pristase, da si morajo vsak večer izpraševati vest, ako so čez dan svoje nasprotnike, t. j. slovenske narodnjake dovolj zaničevali in sovražili, kakor je ta novi evangelj oznanjeval v Celju dr. Krek, katoliški duhovnik in slovenski poslanec.

Ljubljana-Kranjsko.

Odvetnik na tihi katoliški podlagi. Preljeli smo: Te dni ko ljubljanski dnevnik toliko pripovedujejo o krščanstvu nekega klerikalnega odvetnika, se mi zdi primerno k tej zgodovini doprinesiti še en dogodek, ki menda zasluži, da ne ostane pozabljen. Dogodek sam pa ima sledečo zgodovino: Nekdo, ki tudi sam pozna posle in tarite odvetnika, je bil zapleten v neko večjo kazensko zadevo. Od izida te zadeve je bila odvisna njegova in eksistenca njegove družine. Zadeva je tvorila velik akt kot zbirnik raznih drugih aktov, ki so bili s tendenco kazenskega postopanja v ozki medsebojni zvezi. Skratka, cela stvar je nalikovala jezzeru, v katerega se stakajo od najraznejših strani viri, studenci in potoki. Zato ta zadeva ni bila za prvega jurista, ki ga slučajno srečaš na poti. Kdor je hotel to stvar preštudirati, je moral rabiti že nekaj tednov, da si je mogel ustvariti svojo sliko o celoti in še le potem je mogel iskati potov, kje in kako bi zasadil svoje zagovorniško stališče. Dotični, katerega se je ta zadeva tikala, je po dolgem iskanju res dobil svojega — notabene — prijatelja, ki sta si bila tudi politično precej somišljenika. Razlika je bila le ta, da je ta, ki je iskal odvet-

„Tisoč tolarjev tistemu, ki je zažgal!“ je kričnil Ronšrol.

„Jaz sem zanetil ogenj!“ se je oglasil čez nekaj hipov eden izmed preživelih železnega škadrona.

Klici groze so se začuli iz sosednjih hiš. Nato se je oglasilo zlobno kričanje:

„Pomagajte! Gori! Pomagajte! . . .“

Z vseh strani so tekli ljudje na kup, da bi pomagali gasiti. Hoteli so ohraniti vsaj sosednje hiše. Cestni desetnik je pristopil k Ronšrolu in mu dejal:

„Monsenjer, začeli bomo gasiti. . .“

Ronšrol je odgovoril:

„Pustite, naj gori!“

„Monsenjer, sosedje. . .“

„Jaz pravim, da naj gori!“

In pustili so goreti! Zvečer so bile tri hiše v pepelu. Kréma pa je bila samo še kup razvalin, pogorišče, ki je polagoma ugašalo. . . .“

VII.

Mirta.

Ronšrol, Sent-Andre, Roland so gledali in molčali. Ves čas od jutra so stali tu, ne da bi govorili. Samo oni so bili tu pri ognju. Prebivalci ulice, videči velikega profosa, so bili hvaležni, da se jim ni bilo treba pokazati na cesto. Nekdo pa je ven-

niške pomoči že precej časa prononsiran klerikal-c, dočim je njegov prijatelj iz „stanovskih ozirov“ bolj „pokrita rihta“. (Le zapomnite si to dobro, ne enega stavka ne pišem preveč). Dotični odvetnik je to zadevo prevzel in svojemu prijatelju obljubil, da jo naštudira in izpelja. Za honorar pa se nista še nič gotovega domenila. No, gospod doktor je ta akt študiral in študiral in ga tudi preštudiral. Zljaj pa enkrat pride obvestilo, da se prav v kraškem vrši glavna razprava o tej stvari. Razprava pa se ni vršila v Ljubljani. Prizadeti so zglasili kot stranka v pisarni dotičnega odvetnika in ga vpraša, kako bo z zagovorništvom. In tedaj odgovori krščanski odvetnik: Prezvamem, toda pogojno, da mi takoj plačaš šeststo kot naplailo. Če ne moraš, mi je prav žal, poišči si drugega v tem slučaju ti za štulij akta ne računam nič. . . . Kdor je imel kdaj kako veliko pravdo, od katere zavisi vsa njegova eksistenca in pride recimo v soboto k odvetniku, ki mu o razpravi, ki se vrši že pondeljek, stavi tak predlog, kako sodbo ima o krščanstvu takega odvetnika na tihi katoliški podlagi? In kaj bo storil v tem slučaju? Če ima toliko denarja na razpolago, ga bo moral pač plačati, če ga nima, bo moral čez 2 dni nastopiti težavno pot obravnave brez zagovornika. Kajti prvič se prav težko najde odvetnik, ki bi takoj prevzel to kar je njegov kolega odklonil, in drugič: če bi se tudi tak Samaritan med odvetniki dobil, mu je človeško čisto nemogoče naštudirati akt v dveh dnih, za kar je njegov kolega potreboval dobro en mesec.

Slab vzgled slovenskih meščanskih strank. Slovenski liberalec in nemški nacionallec sta si segla zopet bratovsko v roke. Na obnem zboru kranjske trgovske in obrtne zbornice sta bila namreč v predsedstvo izvoljena — kakor smo že poročali — slovenski liberalec Ivan Knez z liberalnimi in nemškimi glasovi, z nemškimi in slov. liberalnimi glasovi pa nemški nacionalni zagrizenec Kamilo Pammer, ki ga zlasti delavci Kranjske stavbinske družbe predobro poznajo radi njegovih paševskih manir. Tako se vežejo in sklepajo kompromise s kranjskimi Nemci enkrat naši klerikalci, če nanese prilika se pa tudi naši liberalci prav nič ne obotavljajo storiti isto. Pri vsem tem se Nemci seveda prav dobrovoljno smejejo in se prav dobrodušno rede, zakaj godi se jim v kranjski deželi bolje nego v samem blaženem „rajhu“. — Če naglašajo in udeležujejo slovensko narodnost na tak način pripadniki slovenskih meščanskih strank, potem res da ne moremo zahtevati od delavskih strank, da bi se te izpostavljale in popravljale to, kar zagreše njihove nasprotnice meščanske stranke, katerih pristasi so v pretežni večini razmeroma gmotno veliko bolje situirani nego delavci. Kako moremo zameriti delavcem, da naglašajo v prvi vrsti svoje razredno stališče in puščajo v nemar princip narodnosti, ko ga nosijo celo naše meščanske stranke samo na jeziku. Kjer trobi želodec svojo žalostno pesem, tam se je res težko navduševati za ideale.

Odborova seja „Maticе Slovenske“ dne 30. marca 1912. — Predsednik pozdravi zlasti nova gg. odbornika, prof. Ivana Grafenauerja in dr. J. Lokarja, ter poroča, da se je udeležil umetniškega sestanka, ki ga je sklicalo „Splošno žensko društvo“, ter tam zav-

dar gledal vse to. Bil je tisti strah, ki ga je videla Mirta zjutraj pri oknu nasprotne hiše. Bila je gospa brez imena.

Začelo se je mračiti. Roland je odšel večerjat in premišljevat, kako bi si priskrbel denarja. Maršal de Sent-Andre pa je izpregovoril naposled:

„Topot je res mrtev.“

Veliki profos se je stresel in uprl oči z dolgim pogledom v žerjavico, odkoder so se dvigale tenke meglice dima.

„Lagard,“ je izpregovoril nato, „recite tistemu izmed vaših ljudi, ki je zažgal ogenj, da naj se oglasi jutri pri meni v veliki profosiji; dolgujem mu tisoč tolarjev.“

Lagard se je naklonil — sam pri sebi pa je zamrmral:

„Tisoč udarcev s korobačem. Mrcina ni zažgal ničesar. Tistih tisoč tolarjev pojde v moj žep.“

„Mrtev je torej,“ je ponovil Sent-Andre. Veliki profos je zmajal z glavo in dejal: „Mrtev je!“

Nato je dodal:

„Jutri naj se poišče truplo!“

In s čudnim usmevom se je obrnil k maršalu:

„Čas je bil da pogine!“

„Da. Kralj bo zadovoljen.“

„Kaj še le kraljica!“ si je mislil Lagard.

zermal stališče, da bi se slovenski obrazovni umetnosti najtrajneje pomaglo, ako bi se v občinstvu zbudil smisel zanjo. Zastopal je nadalje Matico na Akademiji, ki se je dne 23. marca vršila v Zagrebu za 70 letnico prezidenta Srbske Akademije znanosti, Stojana Novakoviča in s tajnikom M. Prigljem ter z g. Cv. Golarjem na skupščini Matice Hrvatske dne 24. marca (Matica Hrv. je svojo naklado za l. 1911 v 10.000 izvodih razpečala. — Poročilo o skrutinju volitev na glavni skupščini se vzame na znanje ter se bivšemu odborniku g. dekanu R. Koblarju, ki je bil član odbora od l. 1890, izreče toplja zahvala, zahvala se izreče nadalje bivšemu odborniku g. S. Škerbincu. Za predsednika se izvoli dr. Fr. Ilečić, za l. podpredsednika vitez Grasselli, za II. podpredsednika Ivan Sušnik, za blagajnika dr. Fr. Detela, za ključarja dr. L. Pozar in dr. Fr. Hašnik. — Izvrše se volitve v knjižni, gospodarski, zemljepisni, tehniški, znanstveni, umetniški in narodopisni odsek — Uredništvo Petruškinih pesmi „Pocesti in stepi“ prevzame g. Oton Župančič. Glavno uredništvo Letopisa pa predsednik. — Sprejme se za „Zbornik“ „Slovensko gradivo s Tolminskega“ in obsežnejša povest A. Dolinarja „Tujski promet“. Sestava podrobnege programa za „Previde iz svetovne književnosti“ se odkaze knjižnemu odseku. Napisati je še uvod k „Zapiskom iz mrtvega Doma“ (Dostojevski). — L. 1914, ob svoji 50 letnici izda Matica posebno spomen-knjigo o svojem dosedanjem razvoju ter priredi literarno izložbo; za prireditve te izložbe se voli poseben odsek s pravico kooptacije.

Prijatelj prijatelja, kakor mesar vola. — France Triler, 20 let star, doma iz Drobvke pri Kranju je popival v gostilni pri Rebolju. Ko se je že nekoliko vkravžil, si je izbral punco in zavrtela sta se v veselem krogu. V tem, ko sta ta dva plesala, stopi v sobo domačin Ivan Kržišnik, tudi že precej dobre volje. Le to mu ni bilo prav, da je njegov prijatelj plesal s tako zavber punčko. Potuhnil se je in kakor mačka planil nad Trilerja, ki je prvi hip mislil, da uganja njegov prijatelj kako bolj roboto šalo z njim, zato je Kržišnika otesel na tla. To pa je Kržišnika tako raztogotilo, da je potegnil iz žepa nož in ga zasadi Trilerju v glavo pa s tako silo, da se je prelomila klina in obtičala v Trilerjevi glavi. Težko ranjeni Triler je moral iskati pomoči v deželni bolnici, kjer so mu vzeli klino iz glave, ker bi bil sicer umrl. Tako je pa Triler ozdravel in te dni se je krvavi prizor na plesišču nadaljeval pred strogimi gospodi sodniki. Bi ju le videli in slišali, kako sta si še pred sodniki drug drugemu izkazovala svojo krščansko ljubezen. Najraje bi se bila še enkrat pretepla. Prav pogrešali smo najnovejšega kriminalista dr. Detela, ki je zadnjič v občinskem svetu „nekim novinam“ očital, da le po posameznih slučajih obsojajo celo stranko in ki ima glede posredovalnih uradov toliko lepih upov za mirne sprave. Kržišnik je bil obsojen na pol leta težke ječe.

Previdnost pred tujimi zavarovalnicami! Iz dveh nam javljenih slučajev razvidimo, da mora biti jako previden, kdor se zavaruje za življenje pri agentih, ki zastopajo vnanje življenjske zavarovalnice. Agentu se gre v prvi in zadnji vrsti za to, da dobi od zavarovalnice svojo provizijo in da jo dobi, ne

Sent-Andre je dodal s porogljivim glasom:

„Mož je bil sposoben prepričati poroko mojega sina z vašo hčerjo.“

„Kako veste to? je zarenčal Ronšrol in pogledal maršala tako da je prebledel.

„Ničesar ne vem, prijatelj. Slišal sem praviti, da se je ta razbojnik predrznil povzdigniti svoje oči do vaše hčere; to je vse, kar vem. In potem tista afera na Melenski cesti. . . .“

„To je res, to je res!“ je mrmral Ronšrol pomirjen.

„Zbogom, veliki profos; spat pojdem. Truden sem tako, da se opotekam.“

„Opotekali se boste jutri, maršal. Potrebno je, da pridete k meni. Imava se pomeniti. . . .“

„O čem? . . .“

„O tej ženitvi!“ je dejal Ronšrol, stiskaje zobe in pesti.

Lagard je ostal na licu mesta z dvema svojima voljakoma, ki sta stala dvajset korakov dalje. Ko sta maršal in veliki profos odšla, jima je pomignil, naj stopita bliže.

„Žival je mrtva,“ sta dejala tolovaja, čas bo, da odidemo.“

„Vso noč bomo ostali tu!“ je dejal Lagard.

Proti besedi poveljnika v železnem ška-

izbera v obljubah, ki jih potem zavarovalnica ne sprejme. Vsled tega nastanejo tožbe, pri katerih navadno na tak način zavarovani izgubi. V Ljubljani imamo več znanih solidnih zavarovalnic, torej se takih neprilik lahko vsakdo izogne. Ker pa je stvar širšega ljudskega pomena, se k tej točki še povrnemo.

Huda kazen, ampak čisto prav! 32 let stari Matija Grm doma iz Loža je v svoji pijanosti grozil Ivanu Kobilarju, da mu bo tiste dolge polomil, potem ga pa še ubije. Na to je še pred otroci preklinjal: p... M... Ta le Matiju je sploh znan kot surovina in je bil radi sličnih nastopov že večkrat zaprt. Ali da bo za to pot dobil naložene toliko pokore, tega ni si nadejal. Obsojen je bil namreč na »9 mesecev« težke ječe, pravzaprav za same besede.

Najnovejši kriminalist v Ljubljani to je gotovo dr. Detela, bivši gimnazijski ravnatelj v Novem mestu, sedaj kot pristen klerikalec tudi občinski svetnik v Ljubljani. Ob priliki zadnje občinske seje je dr. Detela govoril tudi za ustanovitev takozvanih posredovalnih uradov. Ko je ustanovitev takih uradov priporočal tudi za poravnavo kazenskih slučajev, ko se gre za žaljenje časti, se je obregnil ob »razne novine«, ki prinašajo izpred sodišča take slučaje radi katerih potem obsojajo celo stranko. Pravi, če kdo mačku stopi na rep, zacvili. Popolnoma soglašamo. Obč. svetniku Štefetu ne bi bilo treba pri teh dr. Deteljevih opazkah prav nič škodljivo skiliti na našega poročevalca, ker je Detela kljub vsi meglivosti in ovinkov dovolj jasno povedal, kam pes tace moli. Mi smo tudi brez dr. Deteljeve duhovitosti, ki je to pot zašla na za pedagoga sicer nevarno polje, na kriminalistiko. Že zdavno preje vedeli, da klerikalcem to nikakor ne vgaia, če »Jutro« iz sodne dvorane prinaša čisto izvirne slike klerikalnih značajev in o krščanstvu našega »dobrega vernega« ljudstva. Klerikalci lahko mnogo utaje, tega vendar ne morejo utajiti, da je največ ljudi njihove stranke, ki se pred sodiščem do nagega slečejo vsega krščanstva in dostikrat tudi sploh človeštva. Slabosti je podvržen vsak človek, to je res. Ali tudi to je res, čim večji klerikalec, čim bolj se kdo dela pobožnega, tem večji f-lot je — lahko. Ker pa klerikalci pri vsaki priliki slavijo pobožnost, poštenje pravico — resnico — in miroljubje ljudi svoje stranke, dočim so vsi drugi sami lopovi in brezverski grešniki, za to je dolžnost vsakega protiklerikalnega lista namesto fraz in splošnega vpitja, navajati konkretne slučaje in dokaze, koliko resnice je na teh klerikalnih slavospelih. In teh dokazov dobite dva na dan kolikor jih hočete ravno na sodiščih. Tu se kaže klerikalna vzgoja in upliv brez vsake krinke. Če bi dr. Detela kolicakaj poznal življenje in vrvenje pri sodnih razpravah, bi ne mogel zagrešiti dokazane neresnice, da tiste »neke novine« le iz enega služaja kujejo dokaze za celo stranko. Le pri enem oddelku našega okrajnega sodišča je dan na dan do 20 razprav, pri katerih so prizadeti večinoma klerikalci, oziroma stranka na katoliški podlagi. Dr. Detela ima zdaj lep čas, naj bi se bil vsaj ta resen teden potrudil na sodišče. Če bi ga ne postalo sram, da je pristaš stranke, h kateri pripadajo v so slučajih gotovo 9 tožečih se ali toženih strank, potem ga obžalujemo, ker si moramo le misliti, da je ali res tako kratkoviden, ali pa tako slabo sliši. Da je on sam boljši, to izpričevalo mu damo tudi mi, in mi bi ga še enkrat obžalovali, če ne bi bil. Gospod doktor, le ne vtikati se v stvari ki jih kot pedagog poznate le iz nekaterih v »gotovih«, »raznih« in »nekih« novinah objavljenih slučajih. Stranka, kot jo Vaši pristaši hvalijo, bi ne smela imeti tudi ne enega teh slučajev, nikar pa ko se izjeme ravno v klerikalni stranki lahko na prste seštejejo.

To imamo od avtomobilov! V sredo se je pred deželnim sodiščem vršila zanimiva razprava o nesreči, ki jo je povzročil avto-

mobil vsled tiste zlodejeve nagle vožnje, ki si jo privoščijo večina avtomobilov. Na zatonji klopi je sedel Ludovik Svatba rojak iz Slezijske, sedaj šofer pri Malu - u v Trziču. Svadba je vozil večjo družbo čez Dovje proti Jesenicam. Vozil je z nedopustno naglico. Za nekimi ovinkom pride avtomobilu nasproti voz, na katerem je bilo 6 otrok in en star mož. Voz je vodila Ana Fokel, posestnikova žena iz Dovjega. Ko je ženska zapazila avtomobil v razdalji 200 korakov, je opozorila šoferja, naj počasi vozi, da se konj ne sploši.

Šofer pa tega opozorila ni uvaževal in je nebržno zdrdral mimo voza. Tega pa se je konj prestrašil. Ana Jokel je skočila pred konja, ga prišla za uzdo ter ga skušala pomiriti. Konj pa se je divje vzpel po konci na obe zadnji nogi ter je ob enem pri tem dvignil žensko v zrak. Ženska je na to telebnila z vso silo na tla ter obležala nezavestna. Konja je to še bolj prestrašilo, potegnul je in cel voz je šel preko na tleh nezavestne. Ana Jokel je pri tem dogodku dobila težke telesne poškodbe in je za delo popolnoma pohabljena. — To je kratek opis te nesreče. O tem dogodku kakor rečeno se je vršila dolgotrajna razprava skoro celi dan. Zaslisanih je bilo 13 prič, ki so večinoma potrdile, da je avtomobil zelo naglo vozil ter v nasprotju z izpovedbo šoferjevo ugovarile tudi čas vožnje v tej smeri. Ker je hitro brezobzirno vožnjo zahtevala častita družba ki ji ne veliko ležeče, če v svojo zabavo vniči eno človeško življenje ter kakor v tem slučaju spravi tudi 6 otrok in 1 starček v nevarnost, se šoferju ne bo nič zgodilo, pač pa bodo morali plačati odškodnino gospodje ki so se te vožnje udeležili.

Na to sodbo bi prav radi opozarjali one revčke voznike, ki jih roka pravice tira za vsako malenkost pred sodišče, kjer jih čaka neizogibna kazen. Res radi bi jih na to sodbo opozorili, če bi jo mogli namreč razumeti.

Narodna Čitalnica v Celju proslavi v nedeljo, dne 14. aprila 1912. v prostorih »Narodnega doma« v Celju svojo 50 letnico. Vabimo se najljudneje, da se tega društvenega jubileja zanesljivo vsi vdeležo.

Obdobje.
Društva se prosijo da prijavijo delegata do 10. aprila.

Volilne sleparije pri občinskih volitvah v Kandiji.

Iz Kandije smo prejeli ta le zanimiv dopis:

G. urednik! Ker je »Jutro« že toliko pisalo o teh volitvah in o ožetu Štemburju in ker dan na dan berem, kako strogo postopajo ljubljanski sodniki s takimi in še veliko manjšimi sleparijam, me je zanimalo zvedeti, kaj pravzaprav poreče naš župan o tej stvari. Imel sem namreč te dni opraviti pri okrožnem sodišču. Zapazil sem tam same navidez znane obraze: kaplane, (morda so že župniki) mežnarje? razne kimovce in našega policaja. Samo g. župana sem pogrešal. Ko vprašam enega, kaj dela vsa ta častitljiva družba na sodišču, mi je skrivoma zašepnil na uho: Veste, za tiste naše volitve se gre. Pa jaz nisem nič kriv. Stori sem le to, kar so mi »gospod« rekli in Štembur. Zdaj pa nas držijo. — Kaj g. Štemburju ni tukaj? — O je, ampak zanj imajo posebej »rihto«. On se najrajše drži g. državnega pravdnika, ker sta že od preje prijatelja.

Pravijo, da bomo vsi drugi nekaj dobili, le Štembur se bo zmozal kakor po navadi.

To me je zdaj še bolj zanimalo in dasiravno nisem prepogosti gost Štemburjeve gostilne sem jo le vendar koj ubraj tja doli. K sreči ni bilo veliko gostov. Pri eni mizi dobim Štemburjevega najboljšega prijatelja in tega sem si za svoje namene okupiral. Vršil se je približno sledeči pogovor med

pa ubijem še sebe. Če ne v ljubezni, se bo družila najina kri vsaj na istem smrtonosnem rezilu... «

Dolge prisluškovala. Krčevita napetost njenih potez je ponehala. Rohnenje požara in oddaljeni šum na ulici sta ji pravila, da se je posrečila njena zvižaja.

»Ne bo jih dol... «

Vrgla je nož od sebe. Začela je trepetati, in zdajci se je razokala. Poklenila je k Boreveru, raztrgala mu jopič na prsih in zagledala dvoje ran, ki jih je začela izpirati z vinom Roajal je odprl oči, pogledal okrog sebe in videl, da je v kleti. Nasmehnil se je. »Mirtica moja, torej se ti je posrečilo, oteti me? Ah, jaz... «

Ostalo se je izgubilo v nerazločnem mrmranju; iznova je izgubil zavest.

»Kako je lep, o Bog!« je vzdihnila Mirta.

Bilo je res; ponosna, smela lepota se je izražala v njegovih ostrih, treznih potezah, ki so se bleščale od mladosti. Ko se je zavedel, je že pojemalo rohnenje požara.

»Mirta,« je dejal, »ali imam še kaj kredita? Daj mi piti!«

nama: Kako bo s to rečjo Vašo, ga vprašam. Kako bo? Tako kot mora biti! Jaz in Štembur sva pri tem nedolžne kot... »Kot Lahov koš« mu prestrižem besedo. No ja, nekaj sva že naredila, ampak kaj liberalci ne sleparije tudi če se gre za zmago. Sploh se pa nič ne bojimo. Da bi kdo Štemburja obsodil, tega še ni mati rodila. Vsaj veste, vsak večer so gospodje tukaj in radi ga imejo, zdaj ga pa naj obsodijo. Pa tudi »naši« iz Ljubljane kaj takega ne bi dopustili. Dr. Pegan je govoril z državnim pravdnikom in preiskovalnim sodnikom, posebno kar se tiče Štemburja in vavtovškega župnika. Štembur je bil tudi že v Gradcu, on že ve kje treba pritisniti, da se taka stvar ustavi. Ne bo imel vesela ne tisti »Jutrovec«, ki nam je to kašo skuhal. Naj le pride še enkrat sem, jih bo že dobil... Slišite, to je pa nevarno. Recimo, da ga kdo napade, takoj pade sum na Vas in Štemburja. Potem pa Vaju tudi sam predsednik ne more rešiti. Mož se je malo prestrašil in se izgovarjal, da ni mislil ravno tako hudo. »Jaz pa mislim, če bo ta preiskovalni sodnik storil tako strogo svojo dolžnost, kakor jo je pri Vintarju prejšnji sodnik Kuder, potem ne pomaga vse to nič, če gospodje od sodišča tudi vsaki večer tukaj sede in če se dr. Pegan tudi na Dunaju na glavo postavi. To bi bilo tudi nevarno, saj veste, da v Ljubljani niti kopanjskega župnika niso nosili na rokah. Saj ne privoščim na enemu ne drugemu, ampak postava je za vse in pravica si mora izkazati.

Štemburju ne bi bilo vsega tega prav nič potreba, on bi bil s poštenimi sredstvi prav tako, če ne še bolje. Izvoljen... «

V tem trenutku so prišli tuji gospodje v gostilno, midva sva morala za nekaj časa prekiniti najin pogovor. Kaj sva se še potem menila, o tem kaj več prihodno. — (Prosimo! Nas bo prav zanimalo! Uredništvo)

Trst-Primorje.

Tržaška burja odnesla italijanske napise
Od sv. Jakoba nam pišejo: Iz ograjnih vrat Ciril Metodove zgradbe pri sv. Jakobu sta zginila dva napisa in sicer oni, ki se je glasil: »E' proibito l'ingresso a chi non é ad-detto al lavoro« in oni »Impresa costruzioni Martelanz & C. Trieste-Barcola«. Ostal je edino še oni pristni italijanski, ki mora prej ali slej iti za njimi, ta se pa glasi: **Federico Martelanz, dirigente al lavoro** Vprašamo sedaj, čegava zasluga je, da so italijanski napisi zginili kot kofra kar čez noč? Nobeden tržaški list si ni upal kaj takšnega napisati kot edino le neodvisen list nam tržaškim slovenskim delavcem tako prijazen »Jutro«. Mi, šentjakovski Slovenci ne bomo prej mirovali dokler ne zgine še ta poslednji italijanski napis s stavbe Ciril Metodove šole, kajti vzrokov imamo dovolj. Ako bi »narodno slovensko podjetje Impresa costruzioni Martelanz & C. Trieste-Barcola gradila kako zasebno stavbo (bodisi tudi slovensko) ne bomo nadzorovali njenih italijanskih nadpisov, ali pri zgradbi slovenske narodne šole imamo popolno pravico in te pravice si ne pustimo odrekati od nikogar, kajti tudi mi si večkrat odtrgamo od ust grizljaj kruha ali pa merico vina, samo da zadostimo narodni dolžnosti po znanem geslu: »Mal položi dar, domu na altar.«

Slovenska društva v Trstu. Iz delavskih krogov smo prejeli in priobčujemo: Pred nekaj dnevi je razpravljalo »Jutro« o tržaških slovenskih društvih, večinoma šentjakovskih in ob koncu dopisa se izrazilo, da je v Trstu ustanovitev novega »Slovenskega delavskega izobraževalnega društva za Trst in Primorje« nepotrebna. »Jutro« od 3. t. m. zopet razpravlja o tem društvu in o N. D. O. Piše, da v slovenskih delavskih krogih vlada neka napetost, in da se je poleg N. D. O. ustanovilo še »S. D. I. D.« Da, napetost vlada, in še kaka napetost! Izreče se, da bi mogli biti delavci člani S. D. I. D. in N. D. O. in dostavljajo, da nebi smelo biti med člani teh društev nobene napetosti, še manj pa nasprotstva. Tudi jaz se strinjam s tem, da je vsako društvo med nami Slovenci potrebno, potrebno bi pa bilo le v tem slučaju, ako bi se pri že obstoječih društvih čutilo potrebo za ustanovitev enega ali drugega. Ker pa so mi popolnoma znane razmere med nekaterimi ustanovitelji S. D. I. D. in N. D. O., moram ustanovitelje S. D. I. D. grajati. Nekateri ustanovitelji poslednjega so pred časom igrali veliko ulogo v N. D. O. in ker je sedaj več ne morejo, so se odločili nato, da si ustanovijo kako novo društvo. In da se bo k temu društvu pritegnilo delavce, so si omislili še precej reklamni naslov. Ljudje božji, ne bodimo taki! Ako niste več na visokem mestu v N. D. O., ostanite in vsaj zvesti člani in agitatorji. Na vaših mestih so druge, tudi zmožne moči, ki vas nadomeščejo, vi pa lahko ostanete na shodih in drugod potrebni govorniki in širitelji dobre ideje. **Prepričan sem, da se je ustanovilo S. D. I. D. le z namenom, da odtegne člane in članice iz N. D. O.** In res: odtegnili so jih že nekaj. Kar je, pa je!

Novih članov iz N. D. O. ne dobijo. Delavec ima dandanes skromen zaslužek, da še vsak, ki bi rad postal član N. D. O. ki je edina rešiteljica in pomočnica slovenskega trpina ne more postati član, ker mu ne dopuščajo denarna sredstva. Kako pa naj bi bil ubogi delavec, ki krvavo prisluži bore tri kronce na dan, kar mu niti za hrano ne zadošča, član dveh društev? N. D. O. ima svojo knjižnico, prireja potrebna predavanja i. t. d. Zakaj bi bilo torej delavcu neobhodno potrebno se vpisati v društvo, ki nima toliko pomena, kakor N. D. O.? Ako niso gotove osebe ostale u članjene v N. D. O., morale so se u članiti v kako drugo društvo, nikakor pa ne ustanovljati novega društva z namenom, odtegniti člane N. D. O. in ji škodovati na vse mogoče načine. To ni nikako kulturno delo, to je delo, iz katerega se je namenilo uničiti N. D. O. Vsak korak N. D. O. k napredku, je tem ljudem en trn več v peti. N. D. O. si je najela večje prostore in nabremenila seveda večje stroške. Upeljala je plesne zabave, ki prav lepo uspevajo in kujejo najemnino. Ustanoviteljem S. D. I. D. to ni všeč in pravijo, da hčejo prihodnjo sezono tudi oni otvoriti plesne zabave, seveda zato, da bi oškodovali N. D. O. Ako je tem ljudem do napredka, bi morali raje propagirati v bolj neozavednih krogih tržaške okolice za ustanovitev potrebnega društva. Naj si prizadeti mislijo, da to ne škoduje odbornikom N. D. O., ampak škoduje celumu slov. tržaškemu narodu. Izrazil sem tu svoje mnenje kot navaden delavec, ki me veseli vsak korak na naprednem polju. Bodimo složni, delajmo sporazumno in skupno, ker le v slogi je moč, ki boče zamogla kedaj rešiti ubogega slovenskega delavca trpina!

Razstava slik hrvatskega slikarja Velebita Rendiča, sina kiparja Ivana Rendiča, je bila otvorjena večerj v mali dvorani »Slov. Čitalnice« v »Narodnem domu«. Razstava je otvorjena od 9—1 in od 3—6; vstopnina znaša 40 vinarjev. Priporočamo slovenskemu občinstvu, da si razstavo ogleda.

Bog se mu ni posrečil. Neki redar je predinočajim v ulici d Cavana videl nekega mladega človeka, ki je bežal na vso moč prihajaje v smeri od Lipskega trga. Med begom se je bežeči vsaki hip oziral, kakor bi se hotel prepričati, če mu kdo sledi. — Seveda se je to vedenje zdelo redarju jako sumljivo in zato je bežečemu prestrigel pot in ga prijel. Ko ga je nato redar vprašal, zakaj in pred kom da beži, mu je oni povedal, da beži pred finančnim stražnikom. Na to ga je redar odvedel na bližnjo carinsko ekspozituro, kjer so mu povedali da je bil oni človek aretiran. zato ker je imel pri sebi večjo množino tobaka, a je med potjo pobegnil finančnemu stražniku, ki ga je imel tirati ravno na ono carinsko ekspozituro. — Ko so tam aretiranega preiskali, so našli pri njem tudi 2 kg kave. Aretirani je 23-letni mornar Božo Skočič, doma iz Zadra. Glede tobaka je dejal, da ga je bil dobil v dar od nekega mornarja na Lloydovem parniku »Adelsberg«, a glede kave je trdil, da jo je od nekega nepoznanega človeka kupil za 80 stotink. Seveda so ga djali pod ključ.

Narodna delav. organizacija.

Delavci tehničnega zavoda pri sv. Marku so vabljeni na shod, ki se bo vršil danes v petek, 5. t. m. ob 6. uri zvečer v prostorih N. D. O. pri sv. Jakobu. Delavci, trpini! Pokažite s pridno in neumorno agitacijo, da znate ceniti in uvaževati moč organizacije! Na jutrišnji shod pridite vsi do zadnjega, zlasti pa glejte, da pripeljeta na shod vse one, ki so najbolj zaspani in nezavedni, da jih zbudimo in jim odpremo oči, kajti vsakega poedinca moramo pritegniti v našo sredo. **Torej na delo!**

Izlet N. D. N. v Škedenj se bo vršil 14. aprila t. l. Vsak delavec naj torej že sedaj agitira da bo udeležba častna.

Štajerska in Koroška.

Nasledki slovenske obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Ker je štajerski deželni odbor radi pomanjkanja zadostnih sredstev moral deželne prispevke k regulaciji Drave odkloniti, in tudi vlada ne namerava predplačne dajatve potrebnih sredstev v gotovini prispevati, je ministrstvo za javna dela tudi odredilo koncem meseca marca t. l. razpust č. kr. dravskega stavbenega vodstva za regulacijsko progro Maribor-Središče. Prosti tehnični uradniki so zopet prideleni c. k. stavbenemu oddelku okrajnega glavarstva v Mariboru, ali nameščeni pri tehničnem oddelku namestniji.

Pobegli poštni sluga. Poštnega slugo Janca Lippa iz Göttinga pri Gradcu, ki ga že nekaj dni pogrešajo, so 29. marca t. l. aretirali orožniki v Obrajni (okraj Radgona), kjer je svoj čas 10 let kot pismonoša služboval. Orožniki so ga izročili okrajnemu sodišču v Radgoni. Oškodoval je pošto za 30 K (prilastil si je 20 K v denarju potom

dronu ni bilo priziva. Vsi trije so šli in legli nekoliko dalje, v varnem kotičku, odkoder so mogli nadzorovati razvaline krčme, in kjer jih je kmalu ognila noč s svojo senco.

Ko je Mirta videla Roajala pasti, je zgrabila svečo, ki si jo je bila pripravila poleg zavore, in zažgala slamo. Niti trenotek ni omahovala, nobena misel obotavljanja se ni oglasila v njeni duši. Bila je pogumna kakor razdražena levinja. Vzela je Borevera v naročje in odšla z njim v klet. Nato se je vrnila, zaprla zatvoro in jo krepko zaklenila od znotraj. Vse to je trajalo dve minuti — tisti dve minuti, ko so se Ronšrolovi beriči oddihavali...

Ko je Mirta položila Borevera na tla, se je nehala brigati zanj... Prisluhnila je. V roki je držala velik nož. In krvave misli so ji vrele po možganih.

»Ne dobe ga živega, dokler jaz živim. Pariz ne bo videl Roajala de Borever na vešalih. Na vešalih — njega!... Če se mi zvižaja ponesreči, če ogenj ugasne in če se jim posreči udreti skozzi zatvoro, potem lepi moj Roajal, ti storim poslednjo uslugo na tem svetu, ki ti je ne more storiti nihče drugi: zabodem te z nožem v srce, nato

tuje nakaznice in 10 K v poštnih vrednostinah, namesto da bi dohodke za iste oddal. Lipp je bil drugače priden in zanesljiv uslužbenec, samo včasih je preveč pil.

Iz mestnega ozemlja Maribora policijsko izgnan 60-letni, že večkrat sodnijsko kaznovani Franc Koren iz Petrovč pri C-lju, ki je večim osebam na ta način izvajal denarne zneske, da jim je obljuboval napraviti prošnje za pristojnost, je iz mestnega ozemlja Maribora policijsko izgnan.

Maribor. Okrožna telovadna slavnost nemškega južnoavstrijskega telovadnega okrožja se vrši 28., 29. in 30. junija v Mariboru. Obenem se proslavlja 50-letnica obstoja mariborskega telovadnega društva — in se bo obhajala torej dvojni v narodnem oziru za mesto Maribor oziroma za celo Spod. Štajersko važna nemška slavnost. Mariborski „Turnverein“ postavi v proslavo v mestnem parku Jahnov spomenik. Slavnostni odbor sestoji iz 60 članov že izvršuje predpriprave.

Nemški šulferajn zopet na delu. Vodstvo nemškega šulferajna je na podlagi temeljitih posvetovanj in odobrenjem po nadzornem svetniku Roseggerjeve zbirke sklenil vporabiti 369.521 K za stavbo nujno potrebnih šol in otroških vrtecev. ter podpor za take stavbe. Nadalje se je dovolilo v sejah 22. in 27. marca t. l. nujne izdatke ob meji 13.899 K, med tem pripade na Štajersko prispevek za stavbo nemške šole v Razvanju pri Mariboru, za napravo pota v Ceršaku pri Št. Ilju v Slov. gor. — **Koroško:** V Prevaljah donesek za vzdrževanje otroškega vrta — V Velikovcu ustanova za deželno-kmetijsko zimsko šolo.

Smrt Umrli je v Ljutomeru 27. marca t. l. g. Franc Repič star., trgovec in posestnik. Naj v miru počiva.

Ljutomer. Za znanim občinskim redarjem, katerega je že pred nekaj leti odnesel veter v Ptuj, dobili smo naslednika g. Zlahčiča, moža, ki se je nasproti Slovencem dostojno vedel. Našim modrim glavam, predvsem pa g. županu, to ni bilo všeč, za to so tako dolgo proti njemu rovali, da so ga odstranili. Za njim pride neki doslužben orožnik iz Kapfenberga, ki bo moral biti „tajcnacional“, po r ceptu župana in Slovencem bolj na prste gledati, kakor je to izvrstno izvrševal nekdanj Centrih. S tem g. župan zopet kaže kako so mu slovenski prebivalci v trgu na sreču. Gradiva imamo že dovolj, da pride kmalu vse na dan.

Absolutizem na Hrvatskem.

Čudne vesti prihajajo iz Hrvatske in ko ne bi bili že navajeni na to, da nam iz Hrvatske ne morejo priti nobena vesela poročila, bi nam najnovejša poročila gotovo sapo zaprla, ker je res nekaj nečudenega, da se v 20. stoletju, v državi, ki hoče veljati za kulturno in ki vedno naglaša neko svojo kulturno misijo na Balkanu,

suspendira ustava

in etablira očitno najhujšo reakcijo, kakršne niti na Ruskem ni!

In to se je zgodilo na Hrvatskem, ki je sestavni del avstro-ogrsko monarhije, torej države, ki hoče biti kulturna in evropska, države, ki ima to čudno pretenzijo, da hoče nositi kulturo in evropsko civilizacijo na Balkan! Balkanski narodi bi se lepo zahvalili na komisarjih, kakor je Cuvaj, na obsednem stanju, ki ga gotovo proglašajo komisar Cuvaj na krvniku, ki ga je komisar Cuvaj baje že poklical iz Budimpešte in na črnih kabinetih, ki se ustanovijo po celi Hrvatski.

V kateri balkanski deželi vladajo take razmere, kot na Hrvatskem?

V Srbiji? Kaj se! Tam vlada stroga ustavnost in demokratičen parlamentarizem, državljani uživajo vse politične svobode, pridobitve 19. veka, suvereniteta narodna je uradno priznana in Peter I. je — „po volji neroda kralj Srbije“.

Na Bolgarskem? Ustava in parlamentarizem, kralj je sicer tujec, ali mu niti na misel ne pride, da bi suspendiral ustavnost, temveč mora spoštovati ljudsko voljo in jo tudi spoštuje.

Na Turškem? Da, nekdanj je bilo na Turškem tako, kot je danes na Hrvatskem, ali tadi to je — bilo, danes pa vlada tudi na Turškem ustavnost in parlamentarizem!

V težkih razmerah živijo naši bratje Hrvati in Srbi na Hrvatskem, oropani ustavnosti in vsake politične in državljanske svobode, prepuščeni na milost in nemilost komisarju Cuvaju, orožnikom, vojaštvu in krvniku iz Budimpešte,

ki ga je komisar Cuvaj baje že poklical v Zagreb, da uduši tudi v potokih krvi vsak eventualni odpor naroda, ki gotovo ne bo hotel mirno prenašati nasilj, ki mu jih pripravljajo komisar Cuvaj.

Krvavi dogodki

se bodo začeli odigravati na Hrvatskem pred našimi očmi in vendar bodo naši „veliki politiki“ še dalje glodali že stokrat

oglodano trialistično kost, pričakovali pomoči od tam, odkoder je prišel komisar Cuvaj in klicali „Živijo“ temu in onemu, ker taka je bila in ostane „politika“ naših bofratov in — bofratskih aspirantov —

Žive razmere v pogrebnem društvu*)

(Konec.)

Pojasnilo in poprave.

Predno za enkrat zaključimo sestavek o tej zadevi, moramo nekatere odstavke zadnjega poročila primerno pojasniti, odnosno nekatere tiskovne pomote popraviti.

G. Komac kot varuh umobolnega Brataniča je od železniške blagajne sprejel 100 K kot posmrtno odpravnino in kot stanarino. Ta znesek je g. Komac obdržal za se. In še le ko se je zanj zanimala sodno določena dedinja, ter zapuščinskem sodišču vprašala, kako je to, da tega zneska ni ona prejela, dočim je znano, da železniški uslužbenci dobijo po smrti odpravnino, je sodišče na njeno željo pozvalo g. Komca, da opraviči sprejem teh 100 K. Gosp. Komac je odgovoril, da je umrl Bratanič ta znesek njemu podaril. — Sodnik pa je g. Komca v zadnjem sestavku omenjenem smislu poučil in zahteval izročitev tistih 100 K.

K odstavku 10 bodi omenjeno da so bili pri pogrebnem podjetju naročeni in pretvorjeni računi za pogreb slučaj Bokšič in ne v slučaju Bratanič.

Račun za nagroben kamen Brataniča znaša 65 K, zaračunjen pa je na 75 K.

V odstavku drugega dela računa v slučaju Bratanič iz blagajne pogrebnega društva, se je med tiskom vrinila napaka, ki jo popravljamo s tem, da celo postavko še enkrat ponovimo in sicer:

Parte	K 6-60
Rojina (Turk)	107 70
Sv. Petra župnišče	22-97
8 postreščkov	24-
napovedovalec	6-30
mrtvaški ogled	2-
sveče na Studencu	3-
poslovodja	10-
spremljevalec mrliča	5-

Skupaj K 187-57

Nejasno samo po sebi — in tega za enkrat ne maramo raziskavati — je tudi to, da je g. Komac plačan iz društvene blagajne za svoje posle kot poslovodja, navzlic temu pa nahajamo skoro v vseh računih zaračunjene posebne izdatke za napovedovalca in poslovodjo. Ti dve postavki se nahajata tudi v računu Bratanič, kakor je to iz zgornjega nastavka razvidno. Vse te funkcije opravlja ena in ista oseba g. Komac.

S tem mislimo, da so se nekatere nejasnosti pojasnile, v kolikor za ta slučaj potrebno.

In zdaj se dotaknemo še

vzornega reda v društveni blagajni.

G. Komac je bil svojčas blagajnik pri pogrebnem društvu in sicer v tistem času ko je bil njegov sin tajnik ravno istega društva. Po našem mnenju bi to ne smelo biti.

Ker se je med člani raznesla govorica, da v društveni blagajni nekaj ni v redu, je takratni revizor g. Ravnikar blagajno nepričakovano revidiral. — Njegovo delo ni bilo brezuspešno. Našel je okrog 400 difference med gotovino v blagajni in blagajniško knjigo. Revizor je na ta primanjkljaj opozoril predsednika, češ, da blagajna ni v redu in naj skrbi, da se ta diferenca popravi. G. Petrič pa je bil zelo nevoljen ob tem poročilu in je revizorju zagotavljal, da je blagajna popolnoma v redu. Revizorju ni drugega preostalo, odredil je še enkrat natančno preiskavo, pri kateri se je moral tudi predsednik prepričati, da omenjena diferenca res obstoji da torej v blagajni ni vse v vzornem redu, kakor je preje zatrjeval.

Ta preiskava je povzročila odstranitev obeh Komacev od tedanjega mesta. G. Komac starejši je prevzel mesto poslovodje.

Ko je g. Komac pozneje dobil revizorja, ki je zasledil diferenco, mu je rekel: „Hudič ali nisi mogel molčati, vsaj je bilo vseeno“.

Odredilo se je, da je g. Komac bil pozvan, da najdeno diferenco v obrokih poravnava. Če je med tem že cela vsota pokrita, to nam ni znano.

Vsaj g. Komacu nihče ne očita kakega slabega namena najboljšemu blagajniku se kaka pomota lahko pripeti. Le to ni prav, če predsednik potem zagotavlja, da je vse v najbolj vzornem redu, in da v javnem listu psuje z obrekovalci in lažnjivci. Društvena blagajna zlasti takega človekoljubnega društva ni kaka privatna blagajna, temveč je last vseh članov in je kot taka podvržena javni kritiki, če g. predsednik noče takih društvenih zadev urediti — med odborom samim.

Ker smo že pri denarnem poslovanju

Glej: „Jutr.“ št. 732 740. 743 in 750.

tega društva, naj omenimo na kratko še kako se je

razdelil denar iz dohodkov društvenih veselici.

V l. 1909. je društvo priredilo 2 veselici, eno pri Celerem v Sp. Šiški, drugo pod Pavšku v Vodmatu. Veselici sta nesli okrog 180 K. Namesto da bi bil ta čisti dohodek prišel samo v prid blagajni tistega društva, ki je to veselico priredilo se je dobiček razdelil na dva dela; polovico je prejela blagajna pogrebnega društva, a drugo polovico pa blagajna socialno-demokratične organizacije.

Drugo leto je društvo zopet priredilo veselico v Narodnem domu. To pot pa je imelo društvo občutno izgubo. Kaj ne, po razdelitvi iz l. 1909. — Če tudi ni bila pravilna — bi zdaj vsakdo mislil, da bodo soc. demokrati tudi v tem slučaju delili — izgubo, kot so prejšnjo leto — dobiček. Pa soc. demokrati niso ne tako neumni, ne tudi tako — socialni in demokratični. Izgubo te veselice je moralo trpeti samo pogrebno društvo.

Na ta način bi lahko tudi vprašali, če je to prav, da se pogrebno društvo nahaja v isti sobi, kjer je kakih 5 soc. demokratičnih organizacij in sicer bi to vprašanje lahko stavili z ozirom na predsednikovo trditev, da pogrebno društvo nima nobenega stika s politikom.

Se bolj zanimivo pa je vprašanje, če je to prav, da mora pogrebno društvo za svoje morda vsega vkupaj 4 seje na leto za ta skupen prostor plačati toliko na stanarini, kurjavi, svečavi in drugih potrebščinah, kakor plačuje vseh 5 socialno-demokratičnih društev vkupaj, ki imajo vsaki večer sobo na razpolago.

Tudi bi se morda izplačalo poizvedeti, kako je s „pisarniško močjo tega društva, ki je ob enem hišnik, oskrbnik kegljišča itd.

Ker ps smo izvedeli, da se že nabirajo podpisi z zahtevo po izrednem občnem zboru, ki ga je g. predsednik sicer obljubil, pa do danes še ne sklical, in ker je upati, da se nered v društvu uredi v društvu samem ter da radi par egoistov ne bo z morebitnim razpustom trpelo škodo 1500 članov, hočemo z ostalim gradivom še počakati.

G. Petrič, Vi pa bi bili bolj pametno storili, da nas z Vašo izjavo v „Zarji“ v kateri kar mrgoti samih skrajno žaljivih napadov, tudi do teh dosedanjih izvanj niste naravnost sami izvali.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut-Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polič) v Trstu.

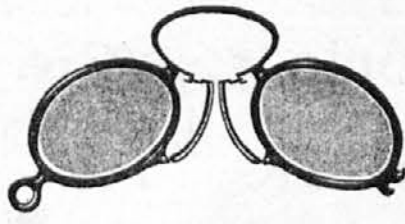
Mali oglasi.

Kupi se že rabljeno možko kolo. Poizve se pri podružnici „Jutra“ Ljublj. na.

Proda se damsko kolo, dobro ohranjeno. Poizve se pri podružnici „Jutra“ v Ljubljani.

Fotograf A. Jerkič Trst, Via Poste 10 Gorica Gosposka ul. 7. U-etniški izdelki, stalne cene.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg št. 9.

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno konces. optik in strokovnjak svoj

optični zavod,

kakor ščipalnice in očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, toplomere, zrakomere, mere za višino, daljnogleda itd.

Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji po najnovejšem sistemu z električnim obratom urejeni delavnici.

— Ceniki brezplačno. —

Gričar & Mejač

— Ljubljana, Prešernova ulica št. 9. —

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Konfekcija za dame in deklice.

— Solidno blago po čudovito nizkih cenah. —

— Ceniki zastonj in franko. —

Hiša z vrtom

v Vodmatu (Zeleni jami) pri Ljubljani, prtilična, obsegajoča štiri stanovanja, zgrajena leta 1907 se prostovoljno

proda pod ugodnimi pogoji.

Pojasnila se podajajo v pisarni dr. Ivana Tavčar-ja v Ljubljani.

Oblastveno konc. posredovalnica za mestno za stavljalnico, posreduje za vse v zastavljalnico stroko spadajoče posle v Kolodvorski ulici št. 6 prtiličje v Ljubljani.

Pojasnila brezplačno

Fran Bergant.

Pozor

Pristne oljnate in suhe barve na debelo in drobno

Premerl & Jančar

Ljubljana

Dunajska cesta št. 20.

Izborne emajlne glasure, laki, firneži, čopiči itd., itd.

Podpirajte domačo trgovino!

Marija Vesely

LJUBLJANA, Cesarja Jožefa trg II.

— Dvakrat na dan —
sveže higijenično mleko in kruh.

Čajevo maslo, sladka smetana (Schlagram), razne sladčice, delikatese i t. d., i t. d.

Postrežba točna. — Postrežba točna.

— Ponos —
mojih čevljev so pravi

Kaučuk - podpetniki.

Trpežno — elegantno — higijenično.

Slovinci in meščani!

Vaša dolžnost, je da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane št. 13, za to se Vam toplo priporoča udani Anton Novak, brivec. — Svoji k svojim!

Brez razprodaje 75% ceneje.

Namesto, da veliko anonisiram odločil sem se radi draginje otvoriti separadni oddelek v souterainu z oblekami za gospode in dame od zadnje sezije s 75% znižano ceno, da prodajam do velikonočnih praznikov občinstvu, katero reflektira na ceni in dober nakup.

Pošiljam tudi na izbiro na deželo.

Ogromna svežih najnovejših oblek in površnikov za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice po znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana Mestni trg št. 5.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu Splitu in Celju.

Delniška glavica K. 8.000.000.

Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4 $\frac{1}{2}$ %

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Očali

najboljše vrste, bogata zaloga, od 70 vinarjev naprej. — Čudeži!

„**Helvetia**“, ul. **Barriera 19**
Gramofoni in plošče.

Velika zaloga plošč s slovanskimi komadi od K 2 naprej.

Posredovanje za **nakup in prodajo zemljišč,**

hiš, vil i. t. d. za Trst in okolico, Pulj, Gorico, Reko, Opatijo, Lošinj Mali, Gradež, Portorose in

celo Primorje.

Glavna pisarna v Trstu, Piazza della Caserma 1, I. nadstropje,

Konrad Karl Exner.

Osrednja Banka čeških hranilnic Piazza Ponterosso 2

Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:

4 $\frac{1}{4}$ % 4 $\frac{1}{2}$ % 4 $\frac{3}{4}$ % 4 $\frac{5}{8}$ %

povračno obrestovanje

na knjižice ☉☉ na računu in fixe vloge ☉☉ premijne vloge

Vse bančne transakcije.

Uradne ure od 9-12, 2-5.

Delniška glavica K 25.000.000

VLOGE OKOLI K 100.000.000

Prilika za velikonočne praznike!

Najbolje graške in praške gnjati se prodajajo v trgovinah slanine

Klancich

ul. Torre Bianca 32, in širina Santorio Santorio 4

po **K 2.50 Kg.**

Prilika za velikonočne praznike!

Hiša z gostilniško koncesijo

in trafiko ter **mesarska obrt** z vsemi pripravami v znamenitem letovišču se radi družinskih razmer **proda.**

Poslopja so ob glavni cesti in v bližini farne cerkve. Mesarija je brez konkurence ter potrebuje mesečno povprečno 16 goved I vrste, nad 30 telet, 15 prašičev in drobnice. Gostilna konsumira 60-70 hl vina nad 100 hl piva in razmehroma precej žganja. Konsum je mogoče podvojiti. — Pojasnila daje anonična pisarna „Universal“ Ljubljana Sodna ulica št. 4.

Največja in najbogaljša

1878

1912

Kajvečji in najbogaljša

precizijskih ur zlatnine srebrnine briljantov.

Lastna tovarna ur v Švici.

Konkurenčne ure

K 350 K 4.- K 5.-

Fr. ČUDEN - Ljubljana

urar, trgovec in posestnik; delničar družbe Union Horlogère, Lepi plakadi za gostilne in pisarne zastoj.

Naročajte jubilejni cenik s koledarjem.

Edino zastopstvo „Puch“ Koles, za celo Kranjsko. Najboljši šivalni stroji od 70 K naprej.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, kravatte igle ter sploh vsakovrstno

zlatnino

prodaja se naobroke.

Trst, ul. Barriera vecchia 25, II

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

P. Z. Z. N. Z.

☉☉ obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

v Ljubljani

☉☉ brez vsakršnega odbitka. ☉☉

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * *

Popolnoma varno naložen denar. * * *

Rezervni zaklad: K 780.000. * * *